

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1148

Warszawa, 6 marca 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniach grupowych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Przemysława Wiplera.

(-) Konrad Berkowicz; (-) Karina Anna Bosak; (-) Krzysztof Bosak; (-) Bronisław Foltyn; (-) Roman Fritz; (-) Sławomir Mentzen; (-) Krzysztof Mulawa; (-) Bartłomiej Pejo; (-) Grzegorz Adam Płaczek; (-) Michał Połuboczek; (-) Włodzimierz Skalik; (-) Krzysztof Szymański; (-) Krzysztof Tuduj; (-) Witold Tumanowicz; (-) Michał Wawer; (-) Przemysław Wipler; (-) Andrzej Tomasz Zapałowski.

U S T A W A

z dnia ... 2025 r.

o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniach grupowych

Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniach grupowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1212, z 2024 r. poz. 1237) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 po ust. 4 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. Po wydaniu prawomocnego wyroku w sprawach dotyczących roszczeń w postępowaniach grupowych, dopuszczalne jest dochodzenie przez poszczególnych członków grupy lub podgrupy roszczeń przewyższających kwotę, do której roszczenie w postępowaniu grupowym zostało ujednolicone, w postępowaniu indywidualnym.

6. Członkowie grupy lub podgrupy mogą dochodzić w postępowaniach indywidualnych, roszczeń ponad kwotę, do której ich roszczenia zostały ujednolicone w postępowaniu grupowym.”;

- 2) w art. 6 w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) oświadczenie członków grupy o tym, że grupa ma charakter zamknięty, tj., że po wniesieniu pozwu niemożliwe jest dołączenie do grupy nowych członków.”;

- 3) w art. 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Po wniesieniu pozwu pierwszą czynnością sądu jest rozstrzygnięcie na posiedzeniu niejawnym o dopuszczalności postępowania grupowego. Sąd odrzuca pozew, jeżeli sprawa nie podlega rozpoznaniu w postępowaniu grupowym. W przeciwnym przypadku sąd wydaje postanowienie o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym.”;

- 4) w art. 11 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Sąd zaniecha zarządzenia ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego w przypadku, gdy członkowie grupy złożyli oświadczenie o tym, że grupa ma charakter zamknięty.”;

- 5) w art. 19 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Zawarcie przez członka grupy ugody z pozwanym lub zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia przez członka grupy w innym trybie niż przewidziany w ust. 1 nie ma wpływu na rozstrzygnięcie sprawy z powództwa grupowego. Pozwany w

postępowaniu grupowym, może powołać się na zawartą ugodę lub zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia przez członka grupy w postępowaniu indywidualnym prowadzonym na podstawie wyroku zapadłego w postępowaniu grupowym albo występując z powództwem przeciwegzekucyjnym. W tej sytuacji Sąd umarza postępowanie w zakresie dotyczącym roszczenia tego członka grupy.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania ustawy oraz rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

Celem projektowanej ustawy jest dokonanie zmian mających na celu umożliwienie szybszego i sprawniejszego procedowania w postępowaniach z roszczeń grupowych oraz w konsekwencji przywrócenie zaufania obywateli do tej instytucji.

W przeciągu ostatnich kilku lat w Polsce znacznie wzrosła liczba potencjalnych roszczeń z pozwów grupowych, które mogłyby zostać rozpatrzone w postępowaniu grupowym, ale z uwagi na zbyt skomplikowaną procedurę dla przeciętnego obywatela oraz przewlekłość takich postępowań spowodowaną niewłaściwą regulacją tej instytucji, obywatele niechętnie korzystali z tej drogi rozwiązania sporu.

Poza powyższym aspektem związanym z obawami obywateli dotyczącymi przewlekłości postępowania istotnym jest również, że polskie sądownictwo nie szkoli sędziów w zakresie postępowań grupowych, co przyczynia się do dodatkowej przewlekłości postępowania spowodowanej niewłaściwymi decyzjami podejmowanymi przez przewodniczącego składu orzekającego.

Prima facie postępowanie grupowe, uregulowane w ustawie z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1212, z 2024 r. poz. 1237), dalej jako „u.d.r.p.g.” wydaje się idealnym instrumentem rozstrzygania sporów w przypadkach, w których roszczenia wielu podmiotów powstały w następstwie działania albo zaniechania jednego podmiotu. Postępowanie grupowe powinno być szczególnie użyteczne w przypadkach, gdy dochodzone roszczenia są stosunkowo niewysokie, co czyniłoby dochodzenie ich w postępowaniach indywidualnych nieopłacalnym. W sytuacjach takich uprawnieni obywatele często rezygnują z dochodzenia swych roszczeń ze względu na koszty sądowe i koszty pomocy prawnej. W postępowaniu grupowym, w którym zgromadzi się odpowiednio liczna grupa wierzycieli dochodzenie nawet stosunkowo niewysokich roszczeń może być opłacalne, gdyż koszty sądowe oraz koszty zastępstwa procesowego rozkładają się stosunkowo na dużą liczbę podmiotów.

Ponadto istotną zaletą postępowania grupowego są stosunkowo niskie koszty sądowe i koszty pomocy prawnej spoczywające na każdym członku grupy, chociaż ich całkowita suma czyni reprezentowanie grupy również atrakcyjnym dla pełnomocników. Dodatkowo, obciążenie wymiaru sprawiedliwości przy rozpoznawaniu sprawy grupowej np. 100 osób jest nieporównywalnie mniejsze aniżeli przy rozpoznawaniu 100 spraw indywidualnych. Pomimo tej zalety postępowania grupowe w Polsce nie przyniosły satysfakcjonujących rezultatów, w szczególności w przypadku roszczeń konsumentów wynikających z tzw. „umów frankowych”. Postępowania grupowe prowadzone w Polsce okazały się szczególnie długotrwałe (kilkukrotnie dłuższe niż postępowania indywidualne w podobnych sprawach), co spowodowało zniechęcenie do tej instytucji prawa osób dla których powinna być ona szczególnie użyteczna, m.in. konsumentów lub osób niezdolnych, dla których koszty pomocy prawnej stanowią istotną przeszkodę w dochodzeniu swych praw.

Zaproponowane zmiany w u.d.r.p.g. mają na celu umożliwienie szybszego rozpoznawania tego rodzaju spraw i przywrócenie zaufania obywateli do tej instytucji w celu odciążenia systemu sądownictwa jak i znacznego przyspieszenia rozstrzygnięć znacznej ilości spraw w znacznie krótszym czasie – z korzyścią zarówno dla obywateli, jak i sądownictwa.

Maksymalne uproszczenie procedury postępowania z roszczeń grupowych powinno być w tej kwestii priorytetem, a można do tego doprowadzić wyłącznie w taki sposób, aby w szczególności zagwarantować, że

- 1) osoby decydujące się na wytoczenie powództwa w postępowaniu grupowym będą mogły samodzielnie decydować czy ich grupa jest grupą zamkniętą, w której poszczególni członkowie mają jasno sprecyzowane cele i roszczenia, czy do ich grupy mogą dołączać nowi członkowie reprezentujący te same interesy co pierwotni założyciele grupy;
- 2) jakakolwiek próba przedłużenia postępowania przez pozwanego poprzez zawieranie ugód z członkami grupy nie będzie miała wpływu na dalsze rozstrzygnięcie postępowania w odniesieniu do pozostałych członków grupy;
- 3) poszczególni członkowie grupy będą mogli dochodzić swoich roszczeń przewyższających ujednolicone roszczenie grupy po prawomocnym rozstrzygnięciu z pozwu grupowego.

Powyższe kwestie, które zostaną rozwiązane dzięki projektowanej ustawie, w głównej mierze przyczyniały się do pojawienia się wśród obywateli obaw odnośnie do wszczęcia postępowania z pozwu grupowego. Uregulowanie przedmiotowych kwestii przyczyni się do klarowności procedury oraz praw członków grupy, przyczyniając się do zmniejszenia lub całkowitego wyeliminowania obaw obywateli odnośnie do skorzystania z tej instytucji. Zaproponowane zmiany dotyczące dochodzenia roszczeń w postępowaniu grupowym niosą sprawiedliwe rozwiązania dla obywateli poszukujących ochrony prawnej, jak również przyczynią się do poprawy sytuacji panującej w systemie sądownictwa.

2. Przewidywane skutki prawne w tym różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Projekt przewiduje następujące zmiany w u.d.r.p.g.:

1) dodanie w art. 2 po ust. 4 ust. 5 i 6:

„5. Po wydaniu prawomocnego wyroku w sprawach dotyczących roszczeń w postępowaniach grupowych, dopuszczalne jest dochodzenie przez poszczególnych członków grupy lub podgrupy roszczeń przewyższających kwotę, do której roszczenie w postępowaniu grupowym zostało ujednolicone, w postępowaniu indywidualnym.

6. Członkowie grupy lub podgrupy mogą dochodzić w postępowaniach indywidualnych, roszczeń ponad kwotę, do której ich roszczenia zostały ujednolicone w postępowaniu grupowym.”;

2) dodanie w art. 6 w ust. 1 po pkt 4 pkt 5:

„5) oświadczenie członków grupy o tym, że grupa ma charakter zamknięty, tj., że po wniesieniu pozwu niemożliwe jest dołączenie do grupy nowych członków.”;

3) zmiana brzmienia w art. 10 ust. 1:

„1. Po wniesieniu pozwu pierwszą czynnością sądu jest rozstrzygnięcie na posiedzeniu niejawnym o dopuszczalności postępowania grupowego. Sąd odrzuca pozew, jeżeli sprawa nie podlega rozpoznaniu w postępowaniu grupowym. W przeciwnym przypadku sąd wydaje postanowienie o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym.”;

4) dodanie w art. 11 po ust. 4 ust. 4a:

„4a. Sąd zaniecha zarządzenia ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego w przypadku, gdy członkowie grupy złożyli oświadczenie o tym, że grupa ma charakter zamkniętej.”;

5) dodanie w art. 19 ust. 3:

„3. Zawarcie przez członka grupy ugody z pozwanym lub zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia przez członka grupy w innym trybie niż przewidziany w ust. 1 nie ma wpływu na rozstrzygnięcie sprawy z powództwa grupowego. Pozwany w postępowaniu grupowym, może powołać się na zawartą ugodę lub zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia przez członka grupy w postępowaniu indywidualnym prowadzonym na podstawie wyroku zapadłego w postępowaniu grupowym albo występując z powództwem przeciwegzekucyjnym. W tej sytuacji Sąd umarza postępowanie w zakresie dotyczącym roszczenia tego członka grupy.”.

Istotne wydaje się być wprowadzenie do u.d.r.p.g. możliwości tworzenia tzw. „Grupy Zamkniętej”, tj. grupy o określonej liczbie członków, która nie mogłaby być rozszerzana w toku postępowania sądowego. W takim przypadku zbędne byłoby zarządzenie Sądu o wszczęciu postępowania grupowego co znacznie przyspieszyłoby rozpoznanie sprawy od samego początku. Rozwiązanie takie pozwoliłoby wyeliminować konieczność oczekiwania na zgłoszenie się wszystkich zainteresowanych. Jednocześnie wniesienie pozwu w imieniu grupy zamkniętej nie uniemożliwiałoby wnoszenia następnych pozwów grupowych w imieniu zainteresowanych, którzy nie znaleźli się w tej grupie, w tym również tworzenia przez nich następnych grup zamkniętych.

Natomiast odnosząc się do art. 2 ust. 1 u.d.r.p.g., zgodnie z którym *„Postępowanie grupowe w sprawach o roszczenia pieniężne jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy wysokość roszczenia każdego członka grupy została ujednolicona poprzez zrównanie wysokości roszczenia dochodzonego przez członków grupy lub podgrupy”* należy wskazać, iż realizując dyspozycję tego przepisu członkowie grupy (podgrup) dochodzą roszczeń w kwotach zrównanych do wysokości najniższego roszczenia w grupie (podgrupie); roszczenia, w kwocie przewyższającej najniższe roszczenie w grupie (podgrupie) nie jest rozpoznawane. W wątpliwość poddawana natomiast jest możliwość dochodzenia w odrębnych postępowaniach roszczeń ponad kwotę, do której zostały ujednolicone. Jest to o tyle istotne, że przeciwnicy takiej możliwości utrzymują, że ujednolicenie roszczeń oznacza *de facto* zrzeczenie się roszczenia o „nadwyżkę” ponad kwotę ujednoliconą. Jakkolwiek art. 2 ust. 1 u.d.r.p.g nie potwierdza twierdzenia o zrzeczeniu się dalej idących roszczeń, wskazanie *explicite*, że dalej idące roszczenia mogą być dochodzone w indywidualnych postępowaniach dla których wyrok zapadły w postępowaniu grupowym będzie prejudykatem, niewątpliwie zwiększyłoby zaufanie do instytucji postępowania grupowego.

Kolejną istotną kwestią jest uregulowanie zawarte w art. 19 ust. 1 u.d.r.p.g., zgodnie z którym *„Cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia oraz zawarcie ugody wymaga zgody więcej niż połowy członków grupy”*. W praktyce zdarza się, że członkowie grupy

zawierają indywidualne ugody z pozwanym lub zrzekają się roszczeń nie informując o tym reprezentanta grupy. Okoliczność taka bywa powoływana przez pozwanego na rozprawie (np. mającej poprzedzać wydanie wyroku), w celu doprowadzenia do jej odroczenia i odwołania w czasie wyroku. Sąd oraz reprezentant grupy zmuszeni są wówczas weryfikować złożone przez pozwanego dokumenty, ważność zawartych ugód, skuteczność oświadczeń o zrzeczeniu się roszczeń, co oznacza konieczność wyznaczenia następnej rozprawy, podczas której złożone mogą być kolejne ugody i zrzeczenia roszczeń powodujące w zasadzie nieskończone w czasie przedłużenie rozpoznania sprawy merytorycznie dojrzałej do rozstrzygnięcia. Wyeliminowanie tej metody przewlekania postępowania grupowego jest możliwe poprzez wskazanie, że zawarcie przez członka grupy ugody lub zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia w innym trybie niż przewidziany w art. 19 ust. 1 u.d.r.p.g. nie ma wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Pozwany miałby możliwość powołania się na zawartą z członkiem grupy ugodę lub zrzeczenie się roszczenia w postępowaniu indywidualnym toczącym się na podstawie wyroku wydanego w postępowaniu grupowym na zasadzie art. 2 ust. 3 u.d.r.p.g. lub w powództwie przeciwegzekucyjnym.

Projekt zakłada, że ustawa wejdzie w życie 30 dni po jej ogłoszeniu, co jest zgodne z zasadą odpowiedniego vacatio legis.

Projektowane rozwiązania są spójne z dotychczasowymi regulacjami pod kątem systemowym i terminologicznym.

Projektowane rozwiązania są zgodne z Konstytucją RP, w tym z konstytucyjnym standardem ochrony wolności i praw.

Projektowana ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe

1) Skutki społeczne i gospodarcze

Projekt ustawy wywołuje pozytywne skutki społeczne i gospodarcze.

Szybsze i sprawniejsze procedowanie w postępowaniach z roszczeń grupowych spowoduje w konsekwencji przywrócenie zaufania obywateli do tej instytucji, co do której z uwagi na zbyt skomplikowaną procedurę dla przeciętnego obywatela oraz przewlekłość takich postępowań obywatele mieli niechętny stosunek.

Przywrócenie zaufania obywateli do tej instytucji spowoduje z kolei odciążenie systemu sądownictwa oraz znaczne przyspieszenie rozstrzygnięć znacznej liczby spraw w znacznie krótszym czasie z korzyścią zarówno dla obywateli, jak i sądownictwa.

Zaproponowane zmiany dotyczące dochodzenia roszczeń w postępowaniu grupowym niosą sprawiedliwe rozwiązania dla obywateli poszukujących ochrony prawnej i w większym stopniu zabezpieczą ich interesy gospodarcze. Przewlekłość postępowań nie tylko pozbawia bowiem obywateli ochrony prawnej, zniechęcając ich do korzystania z sądów, w tym postępowań grupowych, ale też powoduje realne koszty dla polskiej gospodarki.

Szybsze i sprawniejsze procedowanie w postępowaniach grupowych przyczyni się polepszenia atmosfery dla zakładania i rozwoju przedsiębiorstw w Polsce, co przełoży się na wskaźniki wzrostu gospodarczego i zamożności Polaków.

2) Skutki finansowe

Projekt ustawy nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Informacje dodatkowe

Projekt nie był poddawany formalnym konsultacjom społecznym.

Projekt nie zawiera przepisów określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej.

Wdrożenie projektowanych przepisów nie spowoduje wzrostu obciążeń administracyjnych mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt ustawy jest zgodny z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, 1222).

Projekt nie zawiera przepisów regulacyjnych i nie określa wymogów dotyczących świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 334).

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR)
projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniach grupowych

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Przemysław Wipler

I. Część wstępna

[1] Zwięźły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Celem projektowanej ustawy jest dokonanie zmian mających na celu umożliwienie szybszego i sprawniejszego procedowania w postępowaniach z roszczeń grupowych oraz w konsekwencji przywrócenie zaufania obywateli do tej instytucji.

W przeciągu ostatnich kilku lat w Polsce znacznie wzrosła liczba potencjalnych roszczeń z pozwów grupowych, które mogłyby zostać rozpatrzone w postępowaniu grupowym, ale z uwagi na zbyt skomplikowaną procedurę dla przeciętnego obywatela oraz przewlekłość takich postępowań spowodowaną niewłaściwą regulacją tej instytucji, obywatele niechętnie korzystali z tej drogi rozwiązania sporu.

Prima facie postępowanie grupowe, uregulowane w ustawie z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1212, z 2024 r. poz. 1237), dalej jako „u.d.r.p.g.” wydaje się być idealnym instrumentem rozstrzygania sporów w przypadkach, w których roszczenia wielu podmiotów powstały w następstwie działania albo zaniechania jednego podmiotu. Postępowanie grupowe powinno być szczególnie użyteczne w przypadkach, gdy dochodzone roszczenia są stosunkowo niewysokie, co czyniłoby dochodzenie ich w postępowaniach indywidualnych nieopłacalnym. W sytuacjach takich uprawnieni obywatele często rezygnują z dochodzenia swych roszczeń ze względu na koszty sądowe i koszty pomocy prawnej. W postępowaniu grupowym, w którym zgromadzi się odpowiednio liczna grupa wierzycieli dochodzenie nawet stosunkowo niewysokich roszczeń może być opłacalne, gdyż koszty sądowe oraz koszty zastępstwa procesowego rozkładają się stosunkowo na dużą liczbę podmiotów.

Ponadto istotną zaletą postępowania grupowego są stosunkowo niskie koszty sądowe i koszty pomocy prawnej spoczywające na każdym członku grupy, chociaż ich całkowita suma czyni reprezentowanie grupy również atrakcyjnym dla pełnomocników. Dodatkowo, obciążenie wymiaru sprawiedliwości przy rozpoznawaniu sprawy grupowej np. 100 osób jest nieporównywalnie mniejsze aniżeli przy rozpoznawaniu 100 spraw indywidualnych. Pomimo tej zalety postępowania grupowe w Polsce nie przyniosły satysfakcjonujących

rezultatów, w szczególności w przypadku roszczeń konsumentów wynikających z tzw. „umów frankowych”. Postępowania grupowe prowadzone w Polsce okazały się szczególnie długotrwałe (kilkukrotnie dłuższe niż postępowania indywidualne w podobnych sprawach), co spowodowało zniechęcenie do tej instytucji prawa osób dla których powinna być ona szczególnie użyteczna, m.in. konsumentów lub osób niezdolnych, dla których koszty pomocy prawnej stanowią istotną przeszkodę w dochodzeniu swych praw.

Zaproponowane zmiany w u.d.r.p.g. mają na celu umożliwienie szybszego rozpoznawania tego rodzaju spraw i przywrócenie zaufania obywateli do tej instytucji w celu odciążenia systemu sądownictwa jak i znacznego przyspieszenia rozstrzygnięć znacznej ilości spraw w znacznie krótszym czasie – z korzyścią zarówno dla obywateli, jak i sądownictwa.

Maksymalne uproszczenie procedury postępowania z roszczeń grupowych powinno być w tej kwestii priorytetem, a można do tego doprowadzić gwarantując, że:

- 1) osoby decydujące się na wytoczenie powództwa w postępowaniu grupowym będą mogły samodzielnie decydować czy ich grupa jest grupą zamkniętą, w której poszczególni członkowie mają jasno sprecyzowane cele i roszczenia, czy do ich grupy mogą dołączać nowi członkowie reprezentujący te same interesy co pierwotni założyciele grupy;
- 2) jakakolwiek próba przedłużenia postępowania przez pozwanego poprzez zawieranie ugód z członkami grupy nie będzie miała wpływu na dalsze rozstrzygnięcie postępowania w odniesieniu do pozostałych członków grupy;
- 3) poszczególni członkowie grupy będą mogli dochodzić swoich roszczeń przewyższających ujednolicone roszczenie grupy po prawomocnym rozstrzygnięciu z pozwu grupowego.

Uregulowanie przedmiotowych kwestii przyczyni się do klarowności procedury oraz praw członków grupy, przyczyniając się do zmniejszenia lub całkowitego wyeliminowania obaw obywateli odnośnie do skorzystania z tej instytucji, przyniesie sprawiedliwe rozwiązania dla obywateli poszukujących ochrony prawnej i poprawę sytuacji w sądach.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

- **Nie**

Nie rozważano rozwiązań alternatywnych. Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych, w stosunku do projektowanej ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonych celów. Adekwatnym i jedynym środkiem do jego osiągnięcia są zmiany w u.d.r.p.g.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

W celu osiągnięcia wskazanych celów należy dokonać następujących zmian u.d.r.p.g.:

1) dodanie w art. 2 po ust. 4 ust. 5 i 6:

„5. Po wydaniu prawomocnego wyroku w sprawach dotyczących roszczeń w postępowaniach grupowych, dopuszczalne jest dochodzenie przez poszczególnych

członków grupy lub podgrupy roszczeń przewyższających kwotę, do której roszczenie w postępowaniu grupowym zostało ujednoczone, w postępowaniu indywidualnym.

6. Członkowie grupy lub podgrupy mogą dochodzić w postępowaniach indywidualnych, roszczeń ponad kwotę, do której ich roszczenia zostały ujednoczone w postępowaniu grupowym.”;

2) dodanie w art. 6 w ust. 1 po pkt 4 pkt 5:

„5) oświadczenie członków grupy o tym, że grupa ma charakter zamknięty, tj., że po wniesieniu pozwu niemożliwe jest dołączenie do grupy nowych członków.”;

3) zmiana brzmienia w art. 10 ust. 1:

„1. Po wniesieniu pozwu pierwszą czynnością sądu jest rozstrzygnięcie na posiedzeniu niejawnym o dopuszczalności postępowania grupowego. Sąd odrzuca pozew, jeżeli sprawa nie podlega rozpoznaniu w postępowaniu grupowym. W przeciwnym przypadku sąd wydaje postanowienie o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym.”;

4) dodanie w art. 11 po ust. 4 ust. 4a:

„4a. Sąd zaniecha zarządzenia ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego w przypadku, gdy członkowie grupy złożyli oświadczenie o tym, że grupa ma charakter zamknięty.”;

5) dodanie w art. 19 ust. 3:

„3. Zawarcie przez członka grupy ugody z pozwanym lub zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia przez członka grupy w innym trybie niż przewidziany w ust. 1 nie ma wpływu na rozstrzygnięcie sprawy z powództwa grupowego. Pozwany w postępowaniu grupowym, może powołać się na zawartą ugodę lub zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia przez członka grupy w postępowaniu indywidualnym prowadzonym na podstawie wyroku zapadłego w postępowaniu grupowym albo występując z powództwem przeciwegzekucyjnym. W tej sytuacji Sąd umarza postępowanie w zakresie dotyczącym roszczenia tego członka grupy.”.

Projekt zakłada, że ustawa wejdzie w życie 30 dni po jej ogłoszeniu, co jest zgodne z zasadą odpowiedniego vacatio legis. Projektowane rozwiązania są spójne z dotychczasowymi regulacjami pod kątem systemowym i terminologicznym.

Projektowane rozwiązania są zgodne z Konstytucją RP, w tym z konstytucyjnym standardem ochrony wolności i praw. Projektowana ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Projektowana ustawa przyniesie pozytywne skutki społeczne. Szybsze i sprawniejsze procedowanie w postępowaniach z roszczeń grupowych spowoduje w konsekwencji przywrócenie zaufania obywateli do tej instytucji, co do której z uwagi na zbyt skomplikowaną procedurę dla przeciętnego obywatela oraz przewlekłość takich postępowań obywatele mieli niechętny stosunek.

Przywrócenie zaufania obywateli do tej instytucji spowoduje z kolei odciążenie systemu sądownictwa oraz znaczne przyspieszenie rozstrzygnięć znacznej liczby spraw w znacznie krótszym czasie z korzyścią zarówno dla obywateli, jak i sądownictwa. Zaproponowane zmiany dotyczące dochodzenia roszczeń w postępowaniu grupowym niosą sprawiedliwe rozwiązania dla obywateli poszukujących ochrony prawnej i w większym stopniu zabezpieczą ich interesy gospodarcze. Przewlekłość postępowań nie tylko pozbawia bowiem obywateli ochrony prawnej, zniechęcając ich do korzystania z sądów, w tym postępowań grupowych, ale też powoduje realne koszty dla polskiej gospodarki.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projektowana ustawa przyniesie pozytywne skutki gospodarcze. Zaproponowane zmiany dotyczące dochodzenia roszczeń w postępowaniu grupowym niosą sprawiedliwe rozwiązania dla obywateli poszukujących ochrony prawnej i w większym stopniu zabezpieczą ich interesy gospodarcze. Przewlekłość postępowań nie tylko pozbawia bowiem obywateli ochrony prawnej, zniechęcając ich do korzystania z sądów, w tym postępowań grupowych, ale też powoduje realne koszty dla polskiej gospodarki.

Szybsze i sprawniejsze procedowanie w postępowaniach grupowych przyczyni się polepszenia atmosfery dla zakładania i rozwoju przedsiębiorstw w Polsce, co przełoży się na wskaźniki wzrostu gospodarczego i zamożności Polaków.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Projekt ustawy nie będzie rodził kosztów dla budżetu państwa ani dla jednostek samorządu terytorialnego.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Nie dotyczy.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

- **Nie**

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- **Nie**

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikropodsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- **Nie**

KONFEDERACJA
WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

- **Nie**

Warszawa, 19 marca 2025 r.

BEOS-WPEiM-438/25

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. 505-III.020.51.7.2025

Data wpływu 19. 03. 2025

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego
projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń
w postępowaniach grupowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł
Przemysław Wipler)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje nowelizację ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniach grupowych¹ (dalej: ustawa o dochodzeniu roszczeń lub ustawa). Zmiany w ustawie o dochodzeniu roszczeń mają polegać na:

1) dodaniu w art. 4 ust. 5 i 6, zgodnie z którymi, po wydaniu prawomocnego wyroku w sprawach dotyczących roszczeń w postępowaniach grupowych, dopuszczalne będzie dochodzenie w postępowaniu indywidualnym przez poszczególnych członków grupy lub podgrupy roszczeń przewyższających kwotę, do której roszczenie w postępowaniu grupowym zostało ujednolicone. Członkowie grupy lub podgrupy będą mogli dochodzić w postępowaniach indywidualnych roszczeń ponad kwotę, do której ich roszczenia zostały ujednolicone w postępowaniu grupowym;

2) dodanie w art. 6 ust. 1 pkt 5, zgodnie z którym pozew w postępowaniu grupowym powinien zawierać także oświadczenie członków grupy o tym, że grupa ma charakter zamknięty, tj., że po wniesieniu pozwu niemożliwe jest dołączenie do grupy nowych członków;

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1485.

3) zmianie brzmienia art. 10 ust. 1 zdanie pierwsze, zgodnie z którym po wniesieniu pozwu pierwszą czynnością sądu będzie rozstrzygnięcie na posiedzeniu niejawnym o dopuszczalności postępowania grupowego;

4) dodaniu w art. 11 ust. 4a, zgodnie z którym sąd zaniecha zarządzenia ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego w przypadku, gdy członkowie grupy złożyli oświadczenie o tym, że grupa ma charakter zamknięty;

5) dodaniu w art. 19 ust. 3, zgodnie z którym zawarcie przez członka grupy ugody z pozwanym lub zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia przez członka grupy w innym trybie niż przewidziany w art. 19 ust. 1 ustawy nie będzie miało wpływu na rozstrzygnięcie sprawy z powództwa grupowego. Pozwany w postępowaniu grupowym będzie mógł powołać się na zawartą ugodę lub zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia przez członka grupy w postępowaniu indywidualnym prowadzonym na podstawie wyroku zapadłego w postępowaniu grupowym albo wystąpić z powództwem przeciwegzekucyjnym. W tej sytuacji sąd zobowiązany będzie umorzyć postępowanie w zakresie dotyczącym roszczenia tego członka grupy.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy przywołać dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE² (dalej: dyrektywa 2020/1828).

Dyrektywa 2020/1828 ustanawia przepisy zapewniające, by mechanizm powództwa przedstawicielskiego w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów był dostępny we wszystkich państwach członkowskich, a jednocześnie przewidujące odpowiednie zabezpieczenia służące uniknięciu nadużywania drogi sądowej. Dyrektywa 2020/1828, poprzez zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów, ma przyczyniać się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego w drodze zbliżenia niektórych aspektów przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących powództw przedstawicielskich. W tym celu służy również poprawie dostępu konsumentów do wymiaru sprawiedliwości. Dyrektywa 2020/1828 nie uniemożliwia państwom członkowskim przyjmowania lub utrzymywania w mocy środków proceduralnych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów na szczeblu krajowym. Państwa członkowskie zapewniają jednak, aby wymogi dyrektywy spełniał co najmniej jeden mechanizm proceduralny, który umożliwia upoważnionym podmiotom wytaczanie powództw przedstawicielskich do celów zarówno środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk, jak i środków naprawczych (art.

---

² <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/1828/2024-12-13>.

1 ust. 1 i 2). Dyrektywa 2020/1828 ma zastosowanie do powództw przedstawicielskich wytaczanych przeciwko przedsiębiorcom za naruszenia przepisów prawa Unii, o których mowa w załączniku I do dyrektywy, w tym przepisów transponowanych do prawa krajowego, które to naruszenia szkodzą lub mogą szkodzić zbiorowym interesom konsumentów. Ma ona zastosowanie do naruszeń krajowych i transgranicznych, także w przypadku gdy naruszeń tych zaprzestano przed wytoczeniem powództwa przedstawicielskiego lub w przypadku gdy naruszeń zaprzestano przed zakończeniem postępowania z powództwa przedstawicielskiego (art. 2 ust. 1).

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Ustawa o dochodzeniu roszczeń, zgodnie z odnośnikiem do jej tytułu, w zakresie swojej regulacji, wdraża dyrektywę 2020/1828.

3.1. Zgodnie z art. 7 ust. 7 dyrektywy 2020/1828 państwa członkowskie zapewniają, aby zgodnie z prawem krajowym sądy lub organy administracyjne mogły decydować o oddaleniu oczywiście bezzasadnych spraw na możliwie najwcześniejszym etapie postępowania. Przepis ten jest implementowany do prawa polskiego przez art. 10 ust. 1 ustawy o dochodzeniu roszczeń i art. 191¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego³. Przewidziana w projekcie zmiana brzmienia art. 10 ust. 1 ustawy o dochodzeniu roszczeń nie jest sprzeczna z dyrektywą 2020/1828.

3.2. Proponowana nowelizacja art. 11 ust. 4 ustawy o dochodzeniu roszczeń nie jest sprzeczna z dyrektywą 2020/1828. Przewiduje ona brak zarządzenia ogłoszenia przez sąd o wszczęciu postępowania grupowego, jeżeli członkowie grupy złożyli oświadczenie, że grupa ma charakter zamknięty.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 dyrektywy 2020/1828 państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące tego, jak i na którym etapie postępowania z powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych konsumenci indywidualni, których dotyczy to powództwo przedstawicielskie, mogą w sposób wyraźny lub dorozumiany wyrazić, w stosownym terminie po wytoczeniu powództwa, swoją wolę bycia reprezentowanymi przez upoważniony podmiot w danym postępowaniu oraz wolę bycia związanymi wynikiem tego postępowania. Stosownie do 13 ust. 2 dyrektywy 2020/1828 państwa członkowskie ustanawiają przepisy zapewniające, aby konsumenci, których dotyczy toczące się powództwo przedstawicielskie w sprawie środków naprawczych, otrzymali w odpowiednim czasie i za pośrednictwem stosownych środków informacje o danym powództwie przedstawicielskim i tym samym zyskali możliwość wyrażenia w sposób wyraźny lub dorozumiany woli bycia

---

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1568, ze zm.

reprezentowanymi w danym powództwie przedstawicielskim zgodnie z art. 9 ust. 2 tej dyrektywy.

Art. 9 ust. 2 dyrektywy 2020/1828 przewiduje możliwość dołączania indywidualnych konsumentów do toczącego się postępowania, a art. 11 ust. 4 dyrektywy 2020/1828 przewiduje informowanie konsumentów o toczących się powództwach przedstawicielskich tak, by zyskali możliwość bycia reprezentowanymi w danym powództwie przedstawicielskim zgodnie z art. 9 ust. 2 dyrektywy 2020/1828. Zamknięty charakter postępowania grupowego nie jest rozwiązaniem przewidzianym w dyrektywie 2020/1828, ale dyrektywa ta nie uniemożliwia państwowemu członkowskemu przyjmowania lub utrzymywania w mocy środków proceduralnych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów na szczeblu krajowym, pod warunkiem, że wymogi dyrektywy spełnia co najmniej jeden mechanizm proceduralny (art. 1 ust. 2).

Projektowany art. 11 ust. 4a ustawy o dochodzeniu roszczeń reguluje wyłącznie działania sądu w przypadku postępowania grupowego o charakterze zamkniętym, nie reguluje jednak postępowania sądu w przypadku postępowań grupowych, które takiego charakteru nie mają.

3.3. Dodawany art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o dochodzeniu roszczeń przewiduje obowiązek dołączenia do pozwu oświadczenia o zamkniętym charakterze grupy. Oznacza to, że wszystkie postępowania zbiorowe miałyby charakter zamknięty. Projektowany przepis można uznać za niezgodny z art. 9 ust. 2 dyrektywy 2020/1828. Zamknięty charakter grupy, zgodnie z projektem, oznacza, że po wniesieniu pozwu niemożliwe jest dołączenie do grupy nowych członków. Dyrektywa 2020/1828 przewiduje natomiast możliwość dołączenia konsumentów do postępowania po wytoczeniu powództwa.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że proponowany art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o dochodzeniu roszczeń jest niespójny z projektowaną zmianą art. 11 tej ustawy, który przewiduje możliwość złożenia takiego oświadczenia, a tym samym przewiduje postępowania zbiorowe o charakterze zamkniętym i o charakterze otwartym (takie, do których można przystępować po wniesieniu pozwu).

3.4. W pozostałym zakresie projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniach grupowych jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Proponowany art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniach grupowych może być uznany za niezgodny z art. 9 ust. 2 dyrektywy 2020/1828.

W pozostałym zakresie projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Bartosz Pawłowski
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 19 marca 2025 r.

BEOS-WPEiM-439/25

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-III-020-S1.8.2025

Data wpływu 19. 03. 2025

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniach grupowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Przemysław Wipler) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt przewiduje nowelizację ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniach grupowych¹ (dalej: ustawa o dochodzeniu roszczeń lub ustawa). Zmiany w ustawie o dochodzeniu roszczeń mają polegać na:

1) dodaniu w art. 4 ust. 5 i 6, zgodnie z którymi, po wydaniu prawomocnego wyroku w sprawach dotyczących roszczeń w postępowaniach grupowych, dopuszczalne będzie dochodzenie w postępowaniu indywidualnym przez poszczególnych członków grupy lub podgrupy roszczeń przewyższających kwotę, do której roszczenie w postępowaniu grupowym zostało ujednolicone. Członkowie grupy lub podgrupy będą mogli dochodzić w postępowaniach indywidualnych, roszczeń ponad kwotę, do której ich roszczenia zostały ujednolicone w postępowaniu grupowym;

2) dodanie w art. 6 ust. 1 pkt 5, zgodnie z którym pozew w postępowaniu grupowym powinien zawierać także oświadczenie członków grupy o tym, że grupa ma charakter zamknięty, tj. że po wniesieniu pozwu niemożliwe jest dołączenie do grupy nowych członków;

3) zmianie brzmienia art. 10 ust. 1 zdanie pierwsze, zgodnie z którym po wniesieniu pozwu pierwszą czynnością sądu będzie rozstrzygnięcie na posiedzeniu niejawnym o dopuszczalności postępowania grupowego;

4) dodaniu w art. 11 ust. 4a, zgodnie z którym sąd zaniecha zarządzenia ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego w przypadku, gdy członkowie grupy złożyli oświadczenie o tym, że grupa ma charakter zamknięty;

5) dodaniu w art. 19 ust. 3, zgodnie z którym zawarcie przez członka grupy ugody z pozwanym lub zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia przez członka grupy w innym trybie niż przewidziany w art. 19 ust. 1 ustawy nie będzie miało

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1485.

wpływu na rozstrzygnięcie sprawy z powództwa grupowego. Pozwany w postępowaniu grupowym będzie mógł powołać się na zawartą ugodę lub zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia przez członka grupy w postępowaniu indywidualnym prowadzonym na podstawie wyroku zapadłego w postępowaniu grupowym albo wystąpić z powództwem przeciwegzekucyjnym. W tej sytuacji sąd zobowiązany będzie umorzyć postępowanie w zakresie dotyczącym roszczenia tego członka grupy.

Projekt jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniach grupowych **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Bartosz Pawłowski

ekspert ds. legislacji

Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

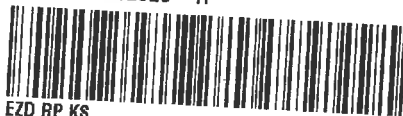
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/

RPW/10748/2025 – 1P

EZD RP KS
(BPW – III)
Data rejestracji: 2025 – 03 – 28
Data wpływu: 2025 – 03 – 28

Prezes
Adam Glapiński

Warszawa, 31 marca 2025 r.

DP.IV.024.35.2025.MJ

Pan

Jacek Cichocki

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie,

W nawiązaniu do pisma z dnia 11 marca 2025 r. (znak: SPS-III.020.51.2025) dotyczącego poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniach grupowych, uprzejmie informuję, że Narodowy Bank Polski nie zgłasza uwag do powyższego dokumentu.

Z poważaniem

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.51.9.2025

Data wpływu 31.03.2025r.